

Krzysztof Kasprzyk

Stowarzyszenie Folklorystyczne Teatr Regionalny w Krakowie

MAŁOPOLSKI ZWIĄZEK REGIONALNYCH TOWARZYSTW KULTURY W KRAKOWIE NA OBCHODACH JUBILEUSZU 25-LECIA STOWARZYSZENIA PRZYJACIÓŁ ŚWIĄTNIK GÓRNYCH

Jubileusz to wspaniała okazja do podsumowania działalności, spojrzenia za siebie, ale także pretekst do kreślenia planów na przyszłość. Tak też było na uroczystości, która odbyła się w dniach 26 i 27 kwietnia 2025 roku w Centrum Kultury w Świątnikach Górnych przy ul. Bruchnalskiego 4.

W pierwszym dniu Jubileuszu 25-lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Świątnik Górnych powitano gości oraz przedstawiono rys historyczny Stowarzyszenia. Program uświetnił koncert uczniów Szkoły Muzycznej I stopnia w Świątnikach Górnych, po którym zaserwowano poczęstunek. Drugiego dnia, o godz. 11:30 w kościele parafialnym św. Biskupa Stanisława i św. Jadwigi Królowej w Świątnikach Górnych, została odprawiona uroczysta msza św. w intencji Stowarzyszenia.

Wśród zaproszonych gości byli również reprezentanci Zarządu Małopolskiego Związku Regionalnych Towarzystw Kultury w Krakowie z prezes Barbarą Miszczyk i skarbnikiem Krzysztofem Kasprzykiem. Patronat nad uroczystością objął Burmistrz Miasta i Gminy Świątniki Górne, a uroczystość prowadziła obecna prezes Stowarzyszenia – Aleksandra Nocuń.

Na wstępie uczczono minutą ciszy zmarłego papieża Franciszka i zmarłych członków Stowarzyszenia Przyjaciół Świątnik Górnych, po czym powitano zaproszonych gości, a wśród nich władze samorządowe – gminy i powiatu, tj.: Małgorzatę Duży – burmistrz Miasta i Gminy Świątniki Górne, Agnieszkę Ujmę – zastępcę burmistrza, Wandę Kułaj – radną Powiatu Krakowskiego, Izabelę Strzelecką – przewodniczącą Rady Miejskiej, Zofię Jutrznię-Kepińską, Elżbietę Malec-Gołąb i Piotra Nowaka – członków Rady Miejskiej, duchowieństwo: ks. Grzegorza Mrowca i ks. Jana Jakubca oraz siostrę Teresę Biskup – przełożoną Sióstr Służebniczek wraz z siostrą Joanną, kierowników jednostek organizacyjnych i referatów: Magdalenę Tatarczuch – kierownika Referatu Rozwoju Lokalnego i Agnieszkę Budek-Bartosz – kierownika GOPS, dyrektorów instytucji oświatowych i kulturalnych: Aleksandrę Bobińską – dyrektora Zespołu Szkół, Roberta Kozłowskiego – dyrektora Szkoły Muzycznej, Paulinę Michalec – przedstawicielkę Centrum Kultury i Natalię Wojtałą – dyrektora

sprawozdania
– kronika

„Teatru Po Latach”, przedstawicieli organizacji społecznych i ochrony zdrowia: Pawła Zawislana – wiceprezesa zarządu NZOZ w Świątnikach Górnych, Michała Kędzierskiego – prezesa LGD, Łukasza Michalca – prezesa OSP, Marka Malca – prezesa Izby Galicyjskiej, osoby zasłużone, działacze i członków stowarzyszeń: Marka Nowaka i Adama Waśniowskiego z małżonką Danutą – członków założycieli Stowarzyszenia, Andrzeja Romka – kustosa Muzeum Ślusarstwa im. Marcina Mikuły w Świątnikach Górnych, Bogusława Ziegelheima, Dominika Kotarbę, Piotra Zagórskiego – opiekunów uczniów Szkoły Muzycznej, Izabelę Synowiec – organistkę, oraz osoby związane z rodziną dra Franciszka Bielowicza¹: dr Teresę Bielowicz, Krystynę Bielowicz-Rusin, Piotra Rusina, Krzysztofa Latałę – kierownicę rodziny dra Bielowicza oraz członków Stowarzyszenia Przyjaciół Świątnik Górnych. Pani Prezes przywitała również Danutę Dębską, która była w Stowarzyszeniu od samego początku. Przywitała i przedstawiła nowych członków Stowarzyszenia: Zofię Drapich i Marka Marczyka.

Krótki rys historyczny Stowarzyszenia przedstawiła prezes Aleksandra Nocuń. Inicjatorem jego utworzenia był śp. prof. Franciszek Batko, a realizującym to zamierzenie był jego syn, pełniący wówczas funkcję Burmistrza Miasta i Gminy Świątniki Górne – Jerzy Leszek Batko. 13 stycznia 2000 roku odbyło się spotkanie szesnastoosobowej grupy członków założycieli, którzy zdecydowali o powołaniu organizacji. Przyjęto także nazwę: Stowarzyszenie Przyjaciół Świątnik Górnych.

W Komitecie założycielskim byli: Teresa Bałazińska, prof. Franciszek Batko, Jerzy Leszek Batko, Jadwiga Cholewa, Marian Cholewa, Jan Gniadek, Stefan Kaczor, Marian Kowal, Wanda Kułaj, Marek Nowak, Zofia Popczyńska-Konon, Maria Rup, Jerzy Słomka, Witold Słomka, Zdzisław Słonina, Adam Waśniowski.

Uchwalono statut i przystąpiono do załatwiania formalności związanych z rejestracją, co zakończyło się wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego 8 czerwca 2000 roku. 16 czerwca 2004 roku, decyzją Sądu Rejonowego w Krakowie, Stowarzyszenie uzyskało status organizacji pożytku publicznego, co dało możliwość pozyskiwania dodatkowych środków finansowych.

Podstawowymi celami działalności Stowarzyszenia są:

1. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
2. Kultywowanie bogatych tradycji dziedzictwa kulturowego Świątnik Górnych i zachowania ich dla przyszłych pokoleń;
3. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
4. Działania na rzecz przyszłości – rozwoju kulturalnego, społecznego i gospodarczego miasta.

¹ Biografia dra F. Bielowicza w tym tomie „Małopolski”, s. 331-332.

Realizując te zadania Stowarzyszenie współpracuje z władzami miasta, powiatu i województwa, a także z jednostkami i organizacjami działającymi na terenie gminy.

Podczas pierwszego spotkania członków założycieli Stowarzyszenia powstał pomysł budowy pomnika „Synom tej ziemi – tym, którym Bóg, honor, ojczyzna były cenniejsze niż życie”, upamiętniającego bohaterskich świątniczian i mieszkańców okolic, którzy na przestrzeni dziejów walczyli i ginęli na wojnach, w powstaniach oraz w walkach o „wolność naszą i waszą”, a także umierali w obozach zagłady. Twórcą pomnika został prof. Czesław Dźwigaj. W czasie 25-letniej działalności odnowiono wszystkie kapliczki przydrożne znajdujące się w mieście, a w następnie przystąpiono do odnowy zabytkowych pomników i nagrobków, znajdujących się na cmentarzu parafialnym.

W 2022 roku powstał kolejny pomnik – wdzięczności dla dra Franciszka Bielowicza, odsłonięty w 33. rocznicę jego śmierci. Twórcą projektu pomnika jest Andrzej Malec. Doktor Franciszek Bielowicz, zwany przez pacjentów świątnickim „Doktorem Judymem” pracował w Świątnikach przez prawie 50 lat. Ratował zdrowie i życie nie tylko świątniczian, ale także pacjentów, którzy przybywali z bliskich i dalekich okolic, a w czasie II wojny światowej – życie i zdrowie rannych żołnierzy.

Stowarzyszenie realizuje szereg zadań publicznych, z myślą o dzieciach i młodzieży, osobach starszych i całych rodzinach. Wszystkie działania są możliwe dzięki zbiórkom publicznym organizowanym przy kościołach, corocznym listopadowym kwestom organizowanym na cmentarzu, indywidualnym wpłatom darczyńców, dzięki środkom z wpłat 1,5% podatku oraz środkom pozyskiwanym z innych, zewnętrznych instytucji. Członkowie Stowarzyszenia mają nadzieję, że nadal będą mogli działać dla pożytku mieszkańców i miasta. W tej chwili Stowarzyszenie Przyjaciół Świątnik Górnych liczy 49 członków i zachęca mieszkańców, szczególnie młode osoby, do wstępowania w jego szeregi.

Prezes Stowarzyszenia złożyła podziękowania za zaangażowanie, współpracę i wsparcie osobom przychylnie patrzącym w stronę Stowarzyszenia. Przytaczam jej wypowiedź w całości:

Bardzo dziękuję pani Zofii Popczyńskiej-Konon, która nieprzerwanie i niestrudzenie pełniła funkcję prezesa Stowarzyszenia przez 21 lat, a przez kolejne 4 była dla nas wielkim wsparciem, zawsze służyła pomocą i bardzo ceniła sobie nasze działania. Życzymy dużo zdrowia i dużo siły, ponieważ jest Pani nadal nam wszystkim bardzo potrzebna, a ten skromny bukiet 25 róż niech będzie symbolicznym wyrazem naszego podziwu i szacunku dla Pani. Dziękuję pani Burmistrz Małgorzacie Duży i pracownikom Urzędu Miasta za ścisłą współpracę, duże wsparcie i pomoc w realizacji naszych celów statutowych. Dziękuję za wspólne kwestowanie w dniu 1 listopada, za objęcie honorowym patronatem

nie tylko dzisiejszej, ale też wcześniejszych uroczystości. Dziękuję księdzu proboszczowi Grzegorzowi Mrowcowi za dobre rady, wszelką pomoc i wsparcie finansowe przy renowacji pomników na cmentarzu parafialnym. Dziękujemy także za to, że zawsze bardzo chętnie ksiądz proboszcz udziela nam zgody na zbiórki publiczne przy kościele i na cmentarzu. Pani organistce Izabeli Synowiec dziękuję za piękną oprawę muzyczną naszych uroczystości.

Dziękuję Radnej Powiatu Krakowskiego pani Wandzie Kułaj i Prezesowi Lokalnej Grupy Działania panu Michałowi Kędzierskiemu – za patronowanie i podejmowanie wspólnych działań. Dziękuję dyrektorom szkół: pani Dyrektor Aleksandrze Bobińskiej za pomoc w organizowaniu corocznych pierwszolistopadowych kwest, za zaangażowanie i duże wsparcie. Panu Dyrektorowi Szkoły Muzycznej Robertowi Kozłowskiemu dziękuję za współpracę i muzyczną oprawę naszych uroczystości, zarówno dzięki występom Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Miasta i Gminy, jak i uczniów szkoły muzycznej. Bardzo dziękuję rodzinie dra Franciszka Bielowicza za bardzo duże wsparcie mentalne, za wszystkie słowa otuchy i podziękowań, za wsparcie finansowe naszej działalności statutowej.

Pani Doktor [do dr T. Bielowicz – przyp. KK], bardzo dziękuję za wszystkie rozmowy telefoniczne, które dla mnie osobiście były bardzo dużym wsparciem i przynosiły ogromną radość. Panu drowi Pawłowi Zawisłanowi i zarządowi Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Świątnikach Górnych dziękuję za pomoc i wsparcie finansowe przy budowie pomnika dra Bielowicza. Dziękuję pani radnej Zofii Jutrzni-Kępińskiej za ocalenie od zapomnienia grobu śp. Wandzi Bielowicz – córce dra Bielowicza i za dbanie o miejsce pochówku dra Jana Hoeflicha, który był pierwszym naczelnikiem Świątnik po odzyskaniu niepodległości. Na ręce pana Mariana Kowala składam serdeczne podziękowania wszystkim członkom za wpłaty 1,5% podatku. Dzięki tym środkom finansowym możemy podejmować kolejne działania dla dobra mieszkańców. Dziękuję pani kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Agnieszce Budek-Bartosz i wszystkim pracownikom za dobrą współpracę i okazywaną życzliwość. Panu kustoszowi Andrzejowi Romkowi, który jest także naszym członkiem, dziękuję za przygotowanie spotkań w muzeum dla naszych członków i za ciekawe opowieści historyczne.

Dziękuję wszystkim członkom stowarzyszenia za wpłaty członkowskie oraz dodatkowe wpłaty na działalność statutową. Dziękuję za pomoc w przeprowadzaniu kwest na cmentarzu, za pomoc w organizowaniu okazjonalnych corocznych spotkań członków. Jeszcze raz bardzo dziękuję wszystkim Państwu za pomoc i wszelkie wsparcie.

Następnie odbył się koncert w wykonaniu uczniów Szkoły Muzycznej I stopnia w Świątnikach Górnych. Uczniowie zaprezentowali swoje umiejętności gry na różnych instrumentach, a także śpiewu. Nie zabrakło muzyki poważnej, a w śpiewaniu bardziej znanych utworów udział wzięli wszyscy uczestnicy spotkania.

Fot. K. Kasprzyk

Życzenia dla Jubilatów, rozmowy i wspomnienia zostały poprzedzone poczęstunkiem. Na koniec prezes Stowarzyszenia pokroiła okazały tort z napisem „Jubileusz 25-lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Świątnik Górnych”.